



๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)	จำนวน ๑ ชุด
๒. ใบสมัครเข้าสู่มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)	จำนวน ๑ ชุด
๓. รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)	จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบสรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายฯ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กรมการพัฒนาชุมชน มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน(มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติในปีถัดไป โดยให้ถือว่าความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัดพะเยาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด จังหวัดพะเยา จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗

๒. ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน คัดเลือกบุคคล กลุ่ม องค์กร และชุมชน ที่สนใจหรืออาสาพัฒนาสมัครเข้าร่วมโครงการฯ

๓. มอบหมายให้พัฒนากรรับผิดชอบในการส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมาย **เงื่อนไข ๑ พัฒนาการ**

**๑ กลุ่มเป้าหมาย ครบ ๔ ประเภททุกอำเภอ**

๔. สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗ ทั้ง ๔ ประเภท ให้จังหวัดพะเยาทราบภายในวันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

๕. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา, จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง, ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมายก่อนการเข้ารับการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนิพนธ์ วรณคำ)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา



## การดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗

ขั้นเตรียมการ  
(ค.ค. – พ.ย.๖๖)

ขั้นการรับสมัคร  
(พ.ย. – ธ.ค.๖๖)

ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง  
(ม.ค. – พ.ค.๖๗)

ขั้นประเมินผลเพื่อรับรอง  
(มิ.ย. – ก.ย.๖๗)

**สพจ.**

- จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง
- คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด
- คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน
- + คณะอนุกรรมการในระดับจังหวัด
- + คณะอนุกรรมการในระดับอำเภอ
- + คณะอนุกรรมการอื่น ๆ
- \*\* จัดตั้งทีมพี่เลี้ยง
- กำหนดรูปแบบกระบวนการงาน (กลุ่มเป้าหมาย จำนวน หน่วยงาน วิธีการประเมิน ชวงเวลา การดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง)

(๑) พัฒนากร ๑ กลุ่มเป้าหมาย  
ครบ ๕ ประเภท ๓ อำเภอ

- จัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูล
- รายงานผลกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช.

**สพอ.**

- เลือกรายชื่อกลุ่มเป้าหมาย
- วางแผนการบริหารจัดการตามแนวทาง
- ยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพและพื้นที่

**สพอ.**

- ประชาสัมพันธ์
- รับสมัคร/ตรวจสอบข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ๔ ประเภท
- \* ประเภทผู้นำชุมชน
- \* ประเภทกลุ่ม/องค์กรชุมชน
- \* ประเภทเครือข่าย
- \* ประเภทชุมชน
- \* ประเภทเยาวชน/ฐานข้อมูล
- ส่งรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. ให้จังหวัด

**สพอ.**

- ศึกษาทำความเข้าใจแนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้
- สนับสนุนกลุ่มเป้าหมายประเมินตนเองก่อนพัฒนา
- สนับสนุนกลุ่มเป้าหมายจัดทำแผนพัฒนาตนเอง
- ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย
- บูรณาการกิจกรรมเพื่อการพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมาย
- ประเมินตนเองหลังการพัฒนา

**สพจ.**

- บูรณาการกิจกรรมเพื่อการพัฒนามาตรฐานของ
- กลุ่มเป้าหมาย เช่น
- \* จัดฝึกอบรม
- \* ประชุมเสริมความรู้
- \* การวางแผนพัฒนา ฯลฯ

**สพจ./สพอ.**

- คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ
- \* กำหนดรูปแบบ วิธีการและเครื่องมือในการประเมินผล
- สพจ. ประชุมคณะอนุกรรมการตรวจประเมินจังหวัดในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน
- คณะอนุกรรมการในระดับจังหวัดประกาศผลกลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน/ได้รับกายกย่อง
- สพจ. ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย
- \* จัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน
- \* ประกาศผล
- \* มอบเกียรติบัตร
- \* ถอดบทเรียน
- \* รายงานผล
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การรายงานผล : ๑) สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน(มชช.) ปี ๒๕๖๗ ส่งกรมการพัฒนาชุมชน ภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๗  
 ๒) สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน(มชช.) ปี ๒๕๖๗ ส่งกรมการพัฒนาชุมชน ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗  
 ๓) คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน(มชช.) ปี ๒๕๖๗ ของจังหวัดที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานอื่น ๆ กลุ่มเป้าหมาย พร้อมส่งไฟล์ภาพกิจกรรมผ่านทาง E-mail : [csdd.organizenetwork@gmail.com](mailto:csdd.organizenetwork@gmail.com) ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

## แนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗

### วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๗ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

### ๑. ขั้นเตรียมการ

๑.๑ จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (จังหวัด/อำเภอ) และคณะอนุกรรมการอื่น ๆ โดยมีโครงสร้างคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ดังนี้

๑) คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน ๗ - ๑๕ คน ได้แก่

- รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายพัฒนาชุมชนในจังหวัด เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการจังหวัด เป็นเลขานุการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

#### มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการทุกระดับ

๓. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

### ๒) คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน

คณะอนุกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน ๗ - ๑๕ คน ได้แก่

- พัฒนาการจังหวัด เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน และ/หรือประชาชนในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดที่พัฒนาการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

#### มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. วิจารณ์ประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. จัดทำร่างระเบียบผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) และเสนอคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเพื่อดำเนินการพิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๕. จัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๖. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

คณะกรรมการในระดับอำเภอ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา จำนวน ๕ - ๙ คน ได้แก่

- |  |                       |
|--|-----------------------|
| - นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย   | เป็นประธานฯ           |
| - หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอ             | เป็นคณะกรรมการฯ       |
| - ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน/ประชาชนในอำเภอ | เป็นคณะกรรมการฯ       |
| - พัฒนาการอำเภอ                        | เป็นเลขานุการฯ        |
| - พัฒนาการในสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ    | เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ |

#### มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากที่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๓. ตรวจสอบประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๔. สรุปให้ความเห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓) คณะกรรมการอื่น ๆ ตามที่จังหวัดเห็นว่ามีเหมาะสม

จังหวัดและ/หรืออำเภอ พิจารณาตามความเหมาะสม ในการจัดตั้งทีมพี่เลี้ยง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา (เช่น ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายผู้พัฒนา มชช. เป็นต้น) จำนวนตามความเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจและช่วยเหลือการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละขั้นตอนจนได้รับการรับรองมาตรฐาน

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบกระบวนการ ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน หน่วยนับ แผนการประเมินตนเองก่อนพัฒนา วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการโดยให้นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับ ผิดชอบ ในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย โดยจะต้องพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ครบทั้ง ๔ ประเภทในระดับอำเภอ

ทั้งนี้ การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนดังกล่าว เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเข้าสู่มาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติในปีต่อไป

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เลือกเป้าหมายจัดทำแผนการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยให้จัดทำแผนการพัฒนา และติดตามให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด วางแผนการบริหารจัดการตามแนวทาง การยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

## ๒. ขั้นการรับสมัคร

๒.๑ พัฒนาการและอาสาพัฒนา (อสพ.) ประชาสัมพันธ์ คัดเลือกบุคคล กลุ่ม องค์กร และชุมชน หรืออาสาพัฒนาชุมชน ที่สนใจหรือเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจ สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเองของกลุ่มผู้นำ กลุ่มองค์กร เครือข่ายหรือชุมชน ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ความรู้ บุคลิกภาพ ทักษะการทำงาน เป็นต้น

๒.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รับใบสมัครและตรวจสอบหลักฐาน (ตามที่จังหวัดกำหนด) ส่งรายชื่อและข้อมูลให้จังหวัด

๒.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลผู้สมัคร

## ๓. ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้ อาจร่วมกันกำหนดเกณฑ์ย่อยสำคัญในแต่ละตัวบ่งชี้ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และท้าทายความสามารถ กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตนเอง

๓.๒ พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง โดยวิธีการมีส่วนร่วม ใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม สสำรวจการประเมินตนเอง ฐานความสามารถของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ณ ปัจจุบัน เปรียบเทียบค่าคะแนนจริงกับคะแนนเต็มตามมาตรฐาน เพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๓.๓ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาดตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยระบุ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ การเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิธีการ ระยะเวลา ผู้รู้ที่อาจสนับสนุนความรู้ที่ควรมี และสามารถ และหลักฐานเอกสารในการพัฒนาตนเองและการรายงานผลการพัฒนาตนเอง

๓.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามมาตรฐาน

๓.๕ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด และพัฒนาร่วมกันบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการเหมือนกันในรูปแบบกลุ่ม เช่น อบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจอบรมด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด และพัฒนาร่วมกันจัดกิจกรรมอบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ รวมทั้งจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เพื่อเสริมสร้างความสามารถเป็นการเฉพาะด้วยวิธีการสร้างการเรียนรู้ (Experience Learning) และการเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) การสอนแนะงาน (Coaching) ซึ่งพัฒนารมีความเชี่ยวชาญอยู่แล้ว และสอนงานได้ รวมทั้งการติดตามให้กำลังใจ (Cheer Up) ทบทวนผลการเรียนรู้ วิธีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และปรับประยุกต์วิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุด

๓.๖ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนา ในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด

/๔. ขั้นการประเมินผล...

#### ๔. ขั้นการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา

๔.๑ คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดและอำเภอ กำหนดรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผล โดยพิจารณาจากความเชื่อมโยง สอดคล้องความสัมพันธ์กันระหว่างแผนการพัฒนาดตนเองของกลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรมที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ได้จริง น่าเชื่อถือหรือไม่

๔.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัดในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็นคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการยกระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการยอมรับในศักยภาพมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย และพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุน ยกระดับต่อยอดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ วิธีการประเมิน อาจให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาดตนเองด้วยตัวเอง และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอวิธีการและกิจกรรมพัฒนาให้กับกลุ่มเป้าหมาย

๔.๔ คณะกรรมการทั้งระดับจังหวัดและอำเภอพิจารณาความสำเร็จจากการบรรลุเป้าหมายตามกำหนด และความเป็นไปได้ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งที่อำเภอดำเนินการจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมายและที่กลุ่มเป้าหมายเฝ้าพัฒนาด้วยตนเอง ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถเพิ่มขึ้นจริง

๔.๕ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ประกาศผลกลุ่มเป้าหมายที่ปรากฏผลความเปลี่ยนแปลงชัดเจนเป็นรูปธรรม มีหลักฐานประกอบที่น่าเชื่อถือ สมควรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสมควรได้รับการยกย่องตามความเป็นจริง

๔.๖ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน ประกาศผล มอบประกาศนียบัตร และรายงานผลให้กรมฯ ทราบและนำ Profile ของผู้ที่โดดเด่นเป็นตัวอย่างมาประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของจังหวัด การประชุมจังหวัด รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการรับรองฯ ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมประกาศเกียรติคุณ การมอบประกาศนียบัตรตามความเหมาะสมตามดุลยพินิจของจังหวัด

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาชุมชน ถือเป็นความสามารถและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

#### ๕. การรายงานผล

จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่กำหนด ส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๕.๑ สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ (สมัครระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖)

๕.๒ สรุปรายชื่อผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด พร้อมส่งไฟล์ภาพการดำเนินกิจกรรม ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๕.๓ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย ส่งให้กรมฯ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท ผู้นำชุมชน

ติดรูป

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
๒. เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....ตำแหน่งในชุมชน.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....  
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....  
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร..... E-Mail.....

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน  สำเนาทะเบียนบ้าน
- รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ  อื่น ๆ เช่น สำเนาหลักฐานการศึกษา สำเนาเกียรติบัตร  
(ระบุ) .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลและเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน  ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท กลุ่ม/องค์กรชุมชน

ติดรูป

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อกลุ่ม/องค์กร..... จัดตั้งมาแล้ว.....ปี
๒. ที่ทำการกลุ่ม/องค์กร : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....  
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....  
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร..... E-Mail.....
๓. จำนวนสมาชิก ..... คน จำนวนคณะกรรมการ ..... คน จำนวนทุน .....บาท

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาทะเบียนสมาชิก  รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กร /ทีมนำการพัฒนา
- ระเบียบ กติกาของกลุ่ม/องค์กร  รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมของกลุ่ม/องค์กร ซึ่งมีมติว่า ประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบ  
มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- รายละเอียดผู้ประสานงาน..... (ชื่อ/สถานที่ติดต่อ/ หมายเลขโทรศัพท์)
- อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของกลุ่ม/องค์กร .....ขอรับรองว่า ข้อความและ  
เอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตาม  
ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....  
(.....)  
ประธานกลุ่ม/องค์กร.....  
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน  ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร  
(.....)  
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท เครือข่ายองค์กรชุมชน

ติดรูป

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อเครือข่ายองค์กร..... จัดตั้งมาแล้ว.....ปี
๒. ประเภทเครือข่ายองค์กรที่สมัคร  บุคคล  กลุ่ม/องค์กร  เครือข่ายอื่น ๆ (ระบุ) .....
๓. ที่ทำการเครือข่ายองค์กร : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....  
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....  
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร..... E-Mail.....
๔. จำนวนสมาชิก ๔.๑ ประเภทเครือข่ายองค์กรที่สมัครบุคคล ..... คน  
๔.๒ ประเภทเครือข่ายองค์กรที่สมัครกลุ่ม/องค์กร ..... คน  
๔.๓ ประเภทเครือข่ายองค์กรที่สมัครเครือข่ายอื่น ๆ..... คน
๕. จำนวนคณะกรรมการ ..... คน
๖. จำนวนทุน .....บาท

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาทะเบียนสมาชิก  รายชื่อคณะกรรมการเครือข่ายองค์กร/ทีมงานการพัฒนา/แกนนำ
- ระเบียบ กติกาของเครือข่ายองค์กร  รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมของเครือข่ายองค์กร ซึ่งมีมติว่า ประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง  
ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- รายละเอียดผู้ประสานงาน..... (ชื่อ/สถานที่ติดต่อ/ หมายเลขโทรศัพท์)
- อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของเครือข่ายองค์กร.....ขอรับรองว่า ข้อมูล  
และเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง  
ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ประธานเครือข่ายองค์กร.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน  ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท ชุมชน

ติดรูป

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน ..... จัดตั้งมาแล้ว.....  
ปี

๒. ที่ทำการหมู่บ้าน/ชุมชน : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....  
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....  
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร..... E-Mail.....

๓. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... คน

๔. จำนวนคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... คน

๕. จำนวนคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ..... คน

๖. จำนวนทุนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... บาท

หลักฐานการสมัคร

- รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน/ทีมนำการพัฒนา/แกนนำ  ระเบียบ กติกาของหมู่บ้าน/ชุมชน
- รายชื่อกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้าน/ชุมชน  รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมเวทีประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งมีมติว่าประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง  
ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- รายละเอียดผู้ประสานงาน..... (ชื่อ/สถานที่ติดต่อ/ หมายเลขโทรศัพท์)
- แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน  อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของหมู่บ้าน/ชุมชน .....ขอรับรองว่า  
ข้อความและเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนา  
ตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ประธานหมู่บ้าน/ชุมชน .....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน  ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (สชช.)

๑. มาตรฐานผู้นำชุมชน

นิยามผู้นำชุมชน : บุคคลที่มีคุณลักษณะ มีผลงาน/กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากชุมชน

คุณสมบัติ : ต้องมีคุณลักษณะไม่ต่ำกว่า ๑ ปี มีผลงาน กิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน  
มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๒๔ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. การบริหารตนเอง	๑. บุคลิกภาพ	๑.๑ แต่งกายเหมาะสมกับสถานที่ โอกาส และกาลเทศะ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- แต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่ที่จะไป เช่น สถานที่ราชการควรใส่สุภาพ รองเท้าหุ้มส้น</li> <li>- คิดก่อนพูด สุภาพ ระมัดระวังคำพูด</li> <li>- การพูดคุยถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยียอหย่อน ฝอยนมนักผ่อนเบา</li> </ul>
		๑.๒ มีทักษะในการพูด ใช้คำพูดเหมาะสมในแต่ละโอกาส สามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย	
		๑.๓ สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี วางตัวเหมาะสม มีกาลเทศะ	
๒. พัฒนาความรู้ความสามารถ	๒. พัฒนาความรู้ความสามารถ	๒.๑ ใฝ่หาความรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีความตั้งใจ พยายามที่จะเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน</li> <li>- พูดคุย ปรึกษา สอบถาม ในสิ่งที่สงสัยและอยากรู้</li> <li>- สอนคนรุ่นหลังให้รู้เทคนิคต่าง ๆ</li> </ul>
		๒.๒ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น	
		๒.๓ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน	
๓. คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม	๓. คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม	๓.๑ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ศีลธรรม จารีตประเพณี เป็นต้นแบบแก่ผู้อื่นได้	<ul style="list-style-type: none"> <li>- นำหลักคำสอนมาปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยและโอกาส</li> <li>- การทำบุญอุทิศบาปตร การรักษาศีล ทาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ</li> <li>- การยอมรับในความสามารถของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ คำนึงถึงผู้อื่นเสมอ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น</li> </ul>
		๓.๒ ปฏิบัติภารกิจทางศาสนา กฎหมาย ค่านิยมของไทย เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้	
		๓.๓ ให้เกียรติและยกย่องบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้	
๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑.๑ มีข้อมูล และนำข้อมูลวิเคราะห์ เพื่อการวางแผนและมีแผนปฏิบัติการของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาว่าตนเองต้องการอะไร เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการทำงาน</li> <li>- ร่วมพูดคุยถึงปัญหาของชุมชน ต้องการอะไร และอยากแก้ไขอย่างไร</li> </ul>
		๑.๒ มีส่วนร่วมในกระบวนการของแผนชุมชน โดยมีแผนงานโครงการ และกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการแก้ไขปัญหาในชุมชน	

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	<p>๒. การปฏิบัติงานตามแผนและประสบความสำเร็จ</p>	<p>๒.๑ มีกิจกรรม/โครงการ ที่ปฏิบัติได้จริง ตามแผนปฏิบัติงานที่ดำเนินการสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างน้อย ๓ โครงการ/กิจกรรม</p> <p>๒.๒ กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ตนเองและชุมชนได้รับประโยชน์</p>	<p>- เช่น ส่งเสริมครัวเรือนตกเกณฑ์ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและผ่านเกณฑ์</p> <p>- เช่น การจัดการขยะในครัวเรือน</p>
	<p>๓. การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๓.๑ สามารถกำหนดเป้าหมาย และแบ่งความรับผิดชอบตามบทบาท</p> <p>๓.๒ คนในทีมมีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมตามภารกิจ</p> <p>๓.๓ มีการพัฒนาทีมงาน และแบ่งหน้าที่งานชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทีมงาน และกล้าตัดสินใจในการประสานงาน</p>	<p>- เช่น การเลือกแนวทางการดำเนินงานในลักษณะที่สนับสนุน หรือนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดโดยประเมินถึงผลกระทบที่ตามมา</p> <p>- สามารถเลือกแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้</p>
<p>๓. การบริหารสังคม</p>	<p>๑. มนุษย์สัมพันธ์</p>	<p>๑.๑ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ สังคม และการวางตัวได้เหมาะสม</p> <p>๑.๒ มีความเอื้ออาทร มีจิตสาธารณะ เกื้อกูลต่อบุคคลอื่น และเป็นที่ยอมรับจากสังคม</p>	<p>- การพูดคุย ถามไถ่สารทุกข์สุขดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยืดหยุ่น ผ่อนหนักผ่อนเบา</p> <p>- ช่วยเหลือผู้อื่นตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสม</p>
	<p>๒. การประสานงานที่ดี</p>	<p>๒.๑ มีบุคลิกภาพอ่อนน้อมถ่อมตนกับทุกเพศทุกวัย</p> <p>๒.๒ สามารถสื่อสารกับผู้อื่นชัดเจน.</p> <p>๒.๓ ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ</p>	<p>- พุดจาให้เกียรติผู้อื่น ไม่หักหน้า</p> <p>- พุดในสิ่งที่ดี ชัดเจน ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป</p> <p>- ทุกภาคส่วนยินดีให้ความร่วมมือในทุก ๆ ภารกิจ</p>
	<p>๓. ความเป็นประชาธิปไตย</p>	<p>๓.๑ มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>๓.๒ ให้เกียรติ เคารพสิทธิผู้อื่น</p> <p>๓.๓ มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้</p>	<p>- ไม่มีอคติกับผู้อื่น</p> <p>- ยอมรับฟังความเห็นที่แตกต่าง</p> <p>- ไม่เอาเปรียบไปกับผลประโยชน์</p>

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน

นิยามกลุ่ม/องค์กรชุมชน : กลุ่ม/องค์กร ที่มีการรวมตัวโดยสมัครใจของบุคคลในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน  
คุณสมบัติ : ต้องเป็นกลุ่ม/องค์กร ที่อยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก มีการดำเนินการประชุมและมติที่ประชุมและมติที่ประชุมเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

การพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๒๗ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารงาน	๑. กองทุน	๑.๑ สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป
		๑.๒ การบริหารเงินทุน จัดสรรได้ชัดเจนมีระบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล	- ตรงไปตรงมา มีเอกสารชัดเจน - มีโครงสร้างและกติกาคัดเลือก - เป็นลายลักษณ์อักษร
		๑.๓ การควบคุมงานเป็นระบบ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามจริง	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ - รู้เท่าทันสถานการณ์ ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์บ้านเมือง - ทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน
๒. กวีระเวียง		๒.๑ สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบ และเป็นลายลักษณ์อักษร	- เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์
		๒.๒ มีความครอบคลุม ทันเหตุการณ์ เป็นปัจจุบัน	- ทุกคนสนับสนุนและร่วมทำกิจกรรม
		๒.๓ มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง	- มีระเบียบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๓. กิจกรรมของกลุ่ม		๓.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบกลุ่ม และศีลธรรม	- เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์
		๓.๒ ทำกิจกรรมต่อเนื่อง สมาชิกให้ความร่วมมือ	- ทุกคนสนับสนุนและร่วมทำกิจกรรม
		๓.๓ มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิกและชุมชน และสามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างน้อย ๓ กิจกรรม	- มีระเบียบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๑. กรรมการ		๑.๑ ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม และมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก	- ไม่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ได้รับ การยอมรับจากสมาชิก
		๑.๒ มีข้อกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร
		๑.๓ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติจริง	- ทำได้จริงตามแผน
๒. สมาชิก		๒.๑ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม อย่างน้อย ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนสมาชิก	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป
		๒.๒ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของกลุ่ม	- ไม่ฝ่าฝืน หรือทำสิ่งที่ยัดต่อระเบียบของกลุ่ม
		๒.๓ มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น	- คนในชุมชนสนใจเข้าร่วมมากขึ้น

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	<p>๓. คนในชุมชน</p>	<p>๓.๑ คนในชุมชนยอมรับการตั้งกลุ่ม และการทำกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>๓.๒ คนในชุมชนสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม และสมัครเป็นสมาชิก</p> <p>๓.๓ มีการแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นของคนในชุมชน และนำมาปรับปรุงการทำงาน</p>	<p>- ทุกคนเห็นพ้องต้องกันในทุกกิจกรรมของกลุ่ม</p> <p>- คนในชุมชนสนใจและต้องการเข้าร่วม</p> <p>- ทุกคนร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย เล่าสู่กันฟัง เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้ผู้อื่นและเพิ่มความรู้อัตโนมัติ</p>
<p>๓. บริหารผลประโยชน์</p>	<p>๑. ผลประโยชน์สมาชิก</p>	<p>๑.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่ม และระเบียบข้อบังคับกลุ่ม</p> <p>๑.๒ การจัดสรรผลประโยชน์ทั่วถึง เป็นธรรม</p> <p>๑.๓ พัฒนาสมาชิกเพิ่มศักยภาพต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง</p>	<p>- ไม่ขัดต่อเจตนาและระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม</p> <p>- ไม่เอานอญ และเท่าเทียมกันทุกคน</p> <p>- เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ</p>
	<p>๒. ผลประโยชน์กลุ่ม</p>	<p>๒.๑ มีกิจกรรมเพื่อพัฒนากลุ่มตามมาตรฐาน</p> <p>๒.๒ มีแผนบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติได้</p> <p>๒.๓ มีกิจกรรมพัฒนาทักษะกรรมการและสมาชิก ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง</p>	<p>- มีการทำประโยชน์ตามความเหมาะสม</p> <p>- มีการวางแผนและวิเคราะห์ทางการเงินได้</p> <p>- เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ</p>
	<p>๓. ผลประโยชน์ชุมชน</p>	<p>๓.๑ มีกิจกรรมดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน (สตรี เด็ก คนชรา คนพิการ)</p> <p>๓.๒ มีกิจกรรมสาธารณสุขชุมชนเพื่อชุมชน</p> <p>๓.๓ มีกิจกรรมดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน</p>	<p>- เช่น การมอบของขวัญเหลือผู้ด้อยโอกาส</p> <p>- เช่น มอบสิ่งของช่วยเหลือเย็บเย็บผ้า ผู้ประสบภัย</p> <p>- เช่น การร่วมกันขุดลอกคูคลอง</p>

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน

นิยามเครือข่ายองค์กรชุมชน : เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย มีรูปแบบของการประสานทรัพยากรการทำงานของตนเอง

ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยองค์กรสมาชิกยังเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการดำเนินกิจกรรมของตนเอง เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การพัฒนา และการต่อรองในระดับต่าง ๆ

คุณสมบัติ : ต้องเป็นเครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก มีโครงสร้างชัดเจน มีการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบ

มาตรฐานผู้นำชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๑๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารจัดการงานเครือข่าย	๑. กรรมการเหมาะสม เข้มแข็ง	๑.๑ มีกรรมการรอบคอบทุกกลุ่มองค์กรสมาชิก ๑.๒ มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่	- กรรมการมาจากทุกกลุ่ม - มีกติกาเป็นลายลักษณ์อักษร
	๒. ภูมิลักษณ์เป็นที่ยอมรับ	๒.๑ มีกฎ ระเบียบ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการวางกฎ ระเบียบ และประกาศใช้ร่วมกัน	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและออกกฎระเบียบ อย่างเท่าเทียมกัน
	๓. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีความเหมาะสม	๓.๑ มีเป็นลายลักษณ์อักษร ๓.๒ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเครือข่าย	- กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
๒. บริหารจัดการสมาชิก	๑. สมาชิกกำหนดแผนงาน/โครงการ	๑.๑ สมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม	- สมาชิกเข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก
	๒. การประชุมเครือข่าย	๒.๑ มีการประชุมเครือข่าย ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง และสมาชิกไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ เข้าร่วมประชุมและบันทึกการประชุมเป็นหลักฐาน	- มีการประชุมสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และสมาชิกเข้าร่วม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป และมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม
๓. บริหารจัดการผลประโยชน์	๓. การพัฒนาคุณภาพ ศักยภาพของสมาชิกและกรรมการ	๓.๑ มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพสมาชิก และกรรมการ ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง	- เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ
	๑. ผลประโยชน์สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสมาชิก	๑.๑ มีการจัดการผลประโยชน์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของสมาชิก	- เช่น นำกำไรที่ได้มาช่วยเหลือชุมชน
	๒. การสนับสนุนกันระหว่างองค์กรเครือข่ายและสมาชิก	๒.๑ สมาชิกสนับสนุนกันทำงาน หรือสนับสนุนช่วยเหลือกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- เช่น กลุ่มที่มีศักยภาพช่วยเหลือ แนะนำ กลุ่มเพื่อสมาชิก
๓. การเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอก	๓.๑ เครือข่ายมีความร่วมมือ หรือจัดกิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายนอก ไม่น้อยกว่า ๒ กิจกรรม	- มีกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายภายนอก	

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. มาตรฐานชุมชน

นิยามชุมชน : การรวมตัวของบุคคล กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่าย และประชาชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระดับพื้นฐาน คือ หมู่บ้าน หรือชุมชน โดยมีรูปแบบในการรวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเดียวกัน เช่น ชุมชนผู้นำ ชุมชนวัฒนธรรม เป็นต้น

คุณสมบัติ : ต้องมีอาณาเขตพื้นที่ที่แน่นอน มีการประกาศและจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๙ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. เศรษฐกิจ	๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน	๑.๑ ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในชุมชน ยกเว้นรายได้น้อยกว่าเกณฑ์ จปฐ.	- คนในชุมชน ร้อยละ ๗๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นผ่านเกณฑ์ จปฐ.
	๒. กลุ่ม/องค์กรด้านเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง	๒.๑ มีกลุ่ม/องค์กรด้านเศรษฐกิจชุมชนที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่มขึ้นไป	- สามารถจัดการตัวเองได้ โดยไม่พึ่งพากรัฐ
	๓. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	๓.๑ ประชาชนในหมู่บ้านนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๖x๒) มาใช้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง	- คนในชุมชนมากกว่าร้อยละ ๗๐ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๖x๒) มาใช้
๒. สังคม	๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิต	๑.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ผ่านตามเกณฑ์ จปฐ. อย่างน้อย ๒๕ ข้อ	- คนในชุมชนเกินครึ่งหนึ่ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผ่านเกณฑ์ จปฐ.
	๒. การส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	๒.๑ มีกิจกรรมส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- เช่น การทำบุญตักบาตร การรักษาศีลงานประเพณี
	๓. การจัดสวัสดิการชุมชน	๓.๑ มีการจัดสวัสดิการชุมชนไม่น้อยกว่า ๓ ด้าน	- เช่น การจัดให้มีการเยี่ยมไข้
๓. บริหารจัดการ	๑. การบริหารจัดการชุมชน	๑.๑ มีแผนชุมชนและนำไปปฏิบัติจริง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐	- ใช้แผนชุมชนสม่ำเสมอ
	๒. การจัดการความรู้	๒.๑ มีการจัดการความรู้ในกิจกรรมที่โดดเด่น และการแก้ไขปัญหา และมีศูนย์เรียนรู้ชุมชน	- มีเอกสาร หรือบันทึกความรู้ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน
	๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๓.๑ มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- เช่น การจัดการขยะในชุมชน







